

вплив, необхідно дотримуватись при їх доборі певних правил. Так, до основних ми віднесли: враховування вікових та психологічних особливостей дітей, етіопатогенезу порушення мовлення, наявності вторинних відхилень; зони актуального та найближчого її розвитку, ведучого типу діяльності дитини.

Основні висновки. Отже, враховуючи вищевикладене, ми можемо стверджувати, що застосування дидактичних ігор на логопедичних заняттях з дітьми, що має порушення мовлення, впливає на їх розумовий розвиток, удосконалює мислення, увагу, творчі здібності, забезпечуючи навчання у співпраці. До того ж, ігри дають можливість уникнути перенавантаження дітей та сприяють стійкому засвоєнню лексичного матеріалу за умови систематичного й цілеспрямованого їх проведення, а також дотримання певних вимог.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богущ А. М., Луцан Н. І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навч.- метод. посібник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2008. 256 с.
2. Бурова А., Долинна О. Планування освітнього процесу в сучасному дошкільному закладі. *Дошкільне виховання*. 2002. № 11. С.25-26
3. Онищенко А. С. Вплив дидактичних ігор з англійської мови на розвиток інтелекту дошкільників. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2011. Вип. 9. С. 250-255. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2011_9_48

Анастасія Маринка,

студентка 3 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Н. М. Анастасова**

ст. викладач кафедри прикладної психології та логопедії (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ІНТОНАЦІЙНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ ЗАЙКУВАТИХ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність. Однією з актуальних проблем сьогодення є формування та тренування інтонаційної сторони мовлення у зайкуватих дітей. Формування та тренування інтонації дає мускульні та фізичні навички, допомагає навчитися сприймати просодеми, як знаки, що мають смисл – логічний і граматичний [1].

Проблема формування інтонаційної сторони мовлення дітей із зайканням розглядається в дослідження І. Сікорського, С. Асланової, Л. Беякової, Н. Власової, Г. Волкової, І. Вигодської, В. Кондратенко.

Комплексною проблемою являється удосконалення методів та прийомів формування інтонаційної сторони мовлення у зайкуватих дітей, тому воно може бути успішно розв'язане лише на основі цілісного вивчення пройденого дефектологічною наукою і практикою шляху розвитку, об'єктивного і системного аналізу їх сучасного стану, глибокого осмислення ідей і положень, які визначають потреби майбутнього, наукового обґрунтування перспектив розвитку методів та прийомів допомоги зайкуватим дітям.

Ступінь досліджуваності проблеми. Особливе місце займає значне збільшення кількості дітей із заїканням. Як свідчить світова статистика, кількість дітей, що заїкаються із загальної кількості становить близько (2-3%), а серед дорослих ця проблема турбує всього (1%) населення. В Україні, згідно із статистичними даними, заїкається приблизно (1,5-2%) людей [2]. Тому проблема дітей з заїканням стає все гострішою.

Особливе місце в системі комплексного методу формування інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих, займає музикотерапія. Проблемою використання музикотерапії займалися такі вчені як Л. С. Брусилівський, Е. Жак Далькроз, Н. А. Ветлугина, Г. А. Волкова, М. А. Арутюнян, Т. М. Власова, А. Н. Пфафенродт, Ю. А. Флоренская, Ю. С. Шевченко і ін. Ними були досліджені теоретичні, методичні, практичні аспекти цього питання, відмічено велике значення музикотерапії в формуванні просодичної сторони мовлення у заїкуватих [3], [4].

Мета дослідження: теоретично вивчити проблеми формування інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей дошкільного віку; експериментально перевірити ефективність корекційно-розвивальної методики, спрямованої на розвиток та вдосконалення інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей старшого дошкільного віку.

Рішення поставлених завдань і перевірка початкових припущень забезпечувалося застосуванням таких груп **методів** дослідження: методи теоретичного аналізу (порівняльний, ретроспективно-перспективний); методи обсервації (пряме, непряме, включене спостереження); педагогічний (організаційний експеримент, вивчення і узагальнення педагогічного досвіду; вивчення навчально-методичних документів).

Сутність дослідження. Сутність даного дослідження полягає насамперед у визначенні стану проблеми формування інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей. Надалі це дає нам змогу, на основі теоретичного аналізу, визначити основні методики формування та тренування інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей та їх ефективність. Для поліпшення інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей дошкільного віку, ми пропонуємо використовувати музикотерапію. Мета занять з використанням музикотерапії: створення позитивного емоційного фону (зняття фактора тривожності, що виникає у даного контингенту дітей внаслідок різкої зміни соціального і особистісного статусу); стимуляція рухових функцій; розвиток і корекція сенсорних процесів (відчуттів, сприймань, уявлень) і сенсорних здібностей; розгальмовування мовної функції і найголовніше, розвиток темпу, тембру, ритму, що в свою чергу сприяють розвитку інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей дошкільного віку. Це дає нам змогу визначити основи формування інтонаційної сторони мовлення у заїкуватих дітей дошкільного віку.

Основні висновки. Отже, зазначена тема дослідження, на сьогоднішній день є актуальною проблемою. Тому, можемо зробити таке заключення, що діти з заїканням – одна з найбільш численних категорії дітей, які мають в своєму розвитку відхилення від норми.

Мова дітей із заїканням має значні відхилення від норми по інтонаційним характеристикам: інтонаційна незавершеність фрази, відсутність паузи в кінці синтагм і фраз. В цілому мова таких дітей

інтонаційно збіднена.

В даний час проблеми інтонаційного оформлення мовного вислову дітей з мовними порушеннями висуваються на перший план не тільки в лінгвістиці, психолінгвістиці, теорії комунікації, але й в методиці корекційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. [https://pidruchniki.com/86453/pedagogika/spetsialna_metodika_formuvannya_intonatsiynoyi_storoni_movlennya]
2. [<https://dutuna.in.ua/zaikannya-u-ditej-osnovni-prichini-ta-metodi-korekci/>]
3. Поваляєва М.А. «Справочник логопеда». – М., 2007 р.
4. [<http://nsportal.ru/detskiy-sad/raznoe/2012/04/21/innovatsionnye-tehnologii-primenyaemye-v-rabote-s-detmi-s/>]

Ольга Свинарченко,

здобувач I рівня вищої освіти з курсу
факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
наук. керівник: **О. В. Ревуцька.**,
канд.пед.наук, доцент (БДПУ)

ЛОГОПЕДИЧНА РОБОТА З ФОРМУВАННЯ ЗАСОБІВ МОВЛЕННЄВОГО СПІЛКУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Актуальність. Одним з основних напрямів роботи закладу дошкільної освіти є формування у дітей комунікативної компетентності як здатності вирішувати вербальними засобами актуальні для них життєві завдання в побутовому, навчальному та культурному житті. Далеко не у всіх дітей засоби вербальної комунікації формуються спонтанно, багатьом з них потрібно логопедична допомога, в рамках якої проводиться цілеспрямована робота з формування лексичних, граматичних і фонетико-фонологічних засобів мовленнєвого спілкування. Найбільш виражені труднощі формування засобів мовленнєвого спілкування проявляються при недорозвитку мовлення, який розглядається в якості основного симптому або одного із симптомів затримки психічного розвитку (ЗПР).

Ступінь досліджуваності проблеми. Дослідження мовлення таких дітей в основному обмежувалися вивченням зовнішніх проявів їх мовленнєвих труднощів. Результати вивчень мовлення дітей із ЗПР відзначають порушення формування засобів мовленнєвого спілкування, що проявляються в мовленні у характерних лексичних, граматичних і фонетико-фонологічних помилках. Розглядаючи мовленнєвий розвиток дитини із ЗПР в тісному взаємозв'язку з когнітивним розвитком, фахівці звертають увагу на велику кількість в її мовленні смислових помилок, виділяючи «семантичний дефект» в якості провідної ланки в структурі мовленнєвого порушення. Труднощі засвоєння семантичної структури слова у дітей із ЗПР викликають у них проблеми структурно-семантичного оформлення висловлювання (І. Марченко, Є. Соботович та ін.).

Мета дослідження – розробка моделі логопедичної роботи з